

ényei.

am amerikai
totta meg a
hangulatából
drámai pre-
nas exotikus
melynek Az
óriási sikere
Színházban
t, hogy ismét
s most is so-

dornak egyik
ob darabjára
üttese. Buda-
ást ért meg.

Neményi fellépé-
átékával. Inasz-
Napi bérlet 2

(Neményi fel-
játéka. Lesz li-

rikai drámai új-
el. Székelyhid-
Premierbérlet 2

(Szentgyörgyi,
lított helyarák-

erencsége. (Ope-
des helyarákkal.

(Lengyel Irén,
dár fellépésével,
al. Napibérlet 2

A. Sorozat 32.)
B. Sorozat 33.)

TÉSEK

vastagabb betű-
e 40 lej. Állást-
óhirdetések díja
díja 250 lej, elő-

román ügyvéti-
ügyvédi irodában
teres. Megkeresé-
Szeptember 15-
kia irodáiba vé-
1870

nbejárati elegáns
ott szoba központ-
dó. Cim a kiadó-
1875

ejáratu butorozott
keresek, lehetőleg
ota használattal
nban. — Állandó
feligére a kiadóba,
létesít 4-8 ig az
et szerkesztőségé-
emélyesen.

ó Rattler keresek
elre. Cim a kiadó-
1875

zött szoba két sze-
résés-e fürdőszoba
lattal, esetleg kos-
nnal kiadó. Mőzes-
ősmartiv. 3. ajtó f.

adkézből eladó 23
a fennálló, Erély
én levő jóforgalmu
ár, betegség miatt.
kiadóban. 1874

egy 14 HP tenzin-
és egy frictós or-
és, valamint szer-
k. — Miklós József,
t, gara Agostini,
rei caune. 1873

Hirdessen
Uj Keletben!

gészítő és kiadó
Ivata) és nyom-
Kaj-Kolozsvár, St. P.
A. Pop (Brassai-
Telefon:
Szerk. és kiadóhiv-
977, 228 és 1047
E. S. Sz. — — — 228
Egy szám ára pályaudva-
sok és vidéken is lej 5
Beküldésben — — — 8

KELET

ESZDŐ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK
Romániában
Egész évre — — 1050
Félévre — — — 560
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100
Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejfel drágább
Csehszlovákiában
Egy hónapra — ck 40—
Egyszám ára — ck 2—

1925 Szeptember 4 Szombat

Csaj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 197 szám

5686. Eful 25

Gummiaruk, kötőszerek,
férfi és női óvszerek
leggyutányosabban beszerezhető
Rózsa a Royal drogéria, Fötér (Cluj)
Diszkrét postai csomagolás!

Katasztrófák és
öngyilkosságok jegyében

Bár ma még nem ölt katasztrófális arányokat nálunk az öngyilkossági járvány, de a szörvénységéből most már enyhé rendszerre fajuló öngyilkosságok itt is kezdenek olyan tüneteket öltetni, amelyek azt igazolják, hogy e tekintetben sem lehet határt szabni — országhatárokkal és vámpolitikával — az általános európai gazdasági romlásnak.
Az a szomorú gazdasági felülrőlés, mely Budapeston, Bécsben, Berlinben egy időben százával kergette öngyilkosságba az embereket, itt is kezdi éreztetni hatását s a volt kormányok rabló gazdálkodást üző gazdaságpolitikája nálunk is kezdi megtermelni keserű gyümölcsöt. Az egyre csökkenő munkalehetőségek, a valutáris eltolódások és hihetetlen kamatszintek most már nem állnak meg a sopánkodásoknál és macskajohnnál, hanem végre és egzisztenciára mennek, egyre több embert kényszerítnek a végső kétségbeesés örvényébe.

Az állását veszített hivatalnok és az állást nem találó hivatalnokleány — akik mindketten önkéntes halállal vehettek le azt a tüntet, hogy ebbe a szörnyű korszakba beleszülettek, — első mementói annak a még elkövetkezendő kegyetlen gazdasági folyamatnak, mely egy hibrid és minden korcsepőtől nélküli, szélsőségesen önsz önzésnek eredménye s mely egyre több egzisztencia köré fonja polipkarjait, hogy ezeket is az elmúlóba taszítsa. A békeidőknek is megvoltak a maga öngyilkosai, de ezek rendszerint patológikus kilengései voltak annak a nyugalomnak, mely a nyugodt emésztésen alapult és rendszerint érzékenysévtől és kevés ellenállású szerelmeseik, avagy fellengző gondolkodású és romantikus akaratúval megvert vállalkozók voltak áldozatai.

A ma öngyilkosai époly kevésse tehetnek arról, hogy öngyilkosokká kényszerülnek lenni, mint a katasztrófák áldozatai arról, hogy nem érezték meg előre a halálveszedelmet. A súlyos gazdasági viszonyok természetesen magukkal hozzák a társadalom emberi közönyét, a részvét csödjét, a szívek eldurvulását s így a ma öngyilkosai ezeknek az adottságoknak az áldozatai. Ugy a szellemi, mint a fizikai munka terén az elhelyeződési lehetőségek egyre szűkülnek s ezzel a katasztrófális korlátozódással egyenes arányban nő a drágaság, az életstandard mindenki számára való lecsökkenése, amit természetesen hoz magával a vasut, a monopolcikkeik, a posta stb. állandó és belátás nélküli kezektől fokozott drágulása.

Végző fokon az egyre sürűbb katasztrófák, autószerencsétlenségeknek és más traumikus okokra visszavezethető emberi pusztulásoknak is ez az egyre sötétebb pauperizmus az oka. Nyomorúságban vergődő emberek mindig hadilábon állottak a lelkiismerettel, a mások életét szerető és megóvni kész szolidaritással. És ma már Romániában is oly mértékűt ölt a pauperizmus, amilyenre évekkel ezelőtt nem is gondolhattunk, mert hiszen az élelmiszerek olcsósága még a legalantabb álló társadalmi osztályoknak is biztosított egy viszonylagosan el-

viselhető életstandardot. Ma már a középosztály eddig élvezhető életmódja észrevétlenül lecsúszott a pár évvel ezelőtti proletáriátus életmódjára, a proletáriátus pedig a legjobb uton von arra, hogy kétségbeesését társadalmi nyugtalanításokban vezesse le. Mindent természetesen a kormányzat bölcs és önző férfiai nem látják, mert nem is akarják látni.

De az általános gazdasági felülrőlés folyamatában Romániában még külön gyötrelmek várnak a kisebbségben élő emberekre, akiknek egzisztenciális boldogulását az egyetemes gazdasági esőben még külön jól kitervelt klauzulák tessék lehetetlenné. E'ölkök nemcsak a közhivatalokban való alkalmazás lehetősége van elzárva, hanem egyre jobban szűkül a lehet-

ségük arra is, hogy az ipar, a tudomány és a kereskedelem körében elhelyezkedjenek. Ezt igazolja az a tény, hogy az egyre sürűbbé váló öngyilkosságok statisztikájában csaknem kizárólag kisebbségi áldozatok foglalnak helyet: az állam kegyelméből koldusbotra juttatott közhivatalnokok, szegény hivatalnokleányok, akik vagy a román nyelv nem tudása miatt, vagy mert eleve elzárják előttük a magasabb iskolázás lehetőségét, nem tudnak megfelelő kenyérkereseti sfgban elhelyezkedni.

Korántsem túlzás ez, hanem a most még csak szörvénys, de egyre rendszeresebbé váló szimptomákból való következtetés, amely ha tévedésen alapulna, mi örülnénk neki a legjobban.

Októberben ratifikálják
a nemzeti és parasztpárt megegyezését

(Bucuresti-Bukarest, szept. 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A politikai élet homlokterében ismét a nemzeti és parasztpárt közötti fúzió kérdése áll. A parasztpárt közvetlenül a részleges választások után tartja meg kongresszusát, amely ratifikálni fogja a két párt közötti megegyezést. Csaknem ezzel egyidejűleg zajlik le a nemzeti párt kongresszusa is, amelynek időpontját Jorga október 15-ére kérte megállapítani. Vasárnap Bukarestbe érkezik dr. Lupu, a parasztpárt egyik vezetője, aki meg fogja cáfolni az utóbbi időben egyre gyakrabban napvilágot látó híreket, amelyek szerint ellenezné a nemzeti és parasztpárt megegyezését, annak létrejötte esetén a pártból való kilépés gondolatával foglalkozik.

A kormány engedélyezte az ellenzék vasárnapi nagygyűlését, amelyet a „Dacia” nagyertermében fognak megtartani. Betiltott azonban minden utcai demonstrációt. A gyűlés alkalmából az ellenzék manifesztumot bocsátott ki, amelyben felsorolja a kormány választási visszaéléseit és felhívja a választók figyelmét, tegyék lehetetlenné a kormány választási trükkjeit és manővereit.

Primo de Riverát megbuktatják
a külpolitikai kudarcok

A Népszövetség ülésrakánk napirendje

Gent, szeptember 3. A nemzetek szövetségének tanácsa ma délelőtt féltenként órákor Benes csehszlovák külügyminiszter elnöklétével bizalmas ülésre ült össze, hogy megállapítsa a 41-ik ülésrak napirendjét. Erre az ülésre sem Brazília, amely bejelentette a nemzetek szövetségéből való kilépését, sem Spanyolország nem küldte ki képviselőit.

Megerősítik, hogy a spanyol jegyzék, amelyben Spanyolország érdektelenségét jelenti ki a Népszövetség ügyeivel szemben, hasonló Brazília jegyzékéhez, amellyel kilépését bejelentette volt. Tegnap este a spanyol delegátus közölte kormányának ezt az elhatározását és kérte annak jegyzőkönyvi leszögezését, hogy a népszövetségi tanács visszautasította Spanyolország állandó tagságát. A bizottság ma összeül és eleget tesz Spanyolország e kívánságának, de egyúttal leszögezi, hogy a megegyezés érdekében mindent elkövettek.

Az ülésrak napirendje

A Népszövetség ülésrakának napirendjén következő kérdések szerepelnek: állandó tanácsotagság létesítése Németország számára, a tanulmányi bizottság jelentésének meghallgatása és három újabb, nem állandó tanácsotagság létesítése, bolgár kölcsön a menekültek telepítésére, a finn, francia és lengyel kormányok javaslata a népszövetségi alkotmány 16. cikkének tárgyában a békebontók elleni szankciókról, a Népszövetség személyzetének diplomáciai sérthetlensége, a szellemi együttműködés nemzetközi intézetének pénzügyi helyzete, különböző bizottságok jelentései a legutóbbi ülésrakokról, osztrák szanálás, a francia csapatok visszavonása a Saar-vidékről, végül Danzig szabad város pénzügyi helyzete.

A pápa közvetli Spanyolország
és a Népszövetség között

A pápa tegnap külön kihallgatáson fogadta Tedeschini madridi pápai nunciust, akivel hosszasan tárgyalt Spanyolország a Népszövetséghez való viszonyáról. Beava'ott körök értesülése szerint a nuncius Madridba való visszatérése után kihallgatáson fog megjelenni a királyál és Primo de Rivera elnöknel, akik előtt ismertetni fogja a Vatikánnak azt a felfogását, hogy Spanyolország a katolikus egyház és a béke érdekében nem teszi helyesen, ha elszakad a Népszövetségtől. A nuncius ezt az üzenetet, mint a pápa személyes felszólítását fogja közölni.

Nyugalanság Spanyolországban

London, szeptember 3. Madridból és Spanyolország más városából érkezett hírek szerint ott nagy események várhatók. A spanyol nép és különösen a tisztikar, rendkívül el van keseredve a spanyol kormány a Népszövetségéért és az általános vélemény szerint a kormány napjai meg vannak számlálva, ha csak hirtelen valami nagyszerű cselekedettel nem tudja tekintélyét helyreállítani. A királyt

Ha már mindenütt hiába kereste

az önnek szükséges zeneművet,
rendelje meg egy lapon az or-
szág legnagyobb szaküzletétől,
Moravetz zeneműkereskedésétől
Timisoara s a legrövidebb időn
belül kézhez kapja. Jegyzék ingyen

visszavárják Madrába, ahol kihirdették az ostromállapotot és az utcákon erős őrségek cirkálnak.

Törökország meghívást vár

Genf, szeptember 3. Törökország diplomáciai képviselője kijelentette, hogy az angorai kormány várja Törökország hivatalos meghívását és felvételét a Népszövetségbe.

Javanovics, Petrescu, Comnen és Veverca, Jugoszlávia, Románia és Csehszlovákia delegátusai ma betérjéztették a Népszövetség titkárságához a kisanant államai közötti szövetségi szerződés megújításáról szóló jegyzőkönyvet, a népszövetségi paktum 18. pontja értelmében történelendő becikkelyezés végett.

Chesterton könyvet írt Palesztináról és a zsidókról

Chesterton, Bernhard Shaw és Wells mellett a legnagyobb ma élő angol írók egyike terjedelmes művet adott ki „Uj Jeruzsálem” címmel, melyben legutóbbi palesztinai látogatásának impresszióiról és ezzel kapcsolatban a zsidókérdésben elfoglalt álláspontjáról számol be. Könyvének minden gondolata, minden sora a cionista álláspontot igazolja. A „Korunk” című névű kolumbián havi szemle legutóbbi számában figyelemreméltó cikkben ismerteti a könyvet. Az ismertetésből alant közöljük a következő rendkívül érdekes részletet:

Chesterton Angliában antiszemita író hírében áll. Védekezik is e vád ellen, hangsúlyozván, hogy ő a zsidó népet rendkívül sokra tartja mindaddig, amíg zsidó. Legjobb barátja is zsidó származású. De az antiszemitizmus problémája el nem kerülhető, megoldásra vár és szerinte mind neki számára jobb ha Izrael egy önálló nép jogait szerezheti meg magának, mint az asszimilációt. Chesterton így végig cionistának tartja magát és szemmel láthatólag nem tud belenyugodni az asszimilációba, noha előtte a legragyogóbb angolai példák állanak. A cionizmus megállapítja, hogy a zsidók zsidók voltak és következtetésképpen nem oroszok, nem románok, nem angolok. Mi azt kívánjuk — írja — hogy a zsidókat zsidók reprezentálják, zsidók bírákadjanak felettük és zsidók kormányozzák őket. Ha ez antiszemitizmus, úgy antiszemita vagyok. De sokkal okosabb, ha ezt semizmusnak nevezzük. Anglia két ízben követelt el végtelen hibát. Először, amikor a viktoriánus korszakban az angol filozófusok és történészek felfedezték, hogy a németek közeli rokonok és aztán borzalommal jöttek rá, hogy a németek nem angolok, hanem germánok. Másodszor, amikor a zsidókat angoloknak tekintették, mert brit állampolgárok voltak és mostanában már kénytelenek nem angoloknak tekinteni, amint, hogy nem is angolok. Mi elhíhetjük rójuk, hogy angolok, de nincs értelme angoloknak tekinteni őket, ha elismertük, hogy zsidók.

Idegen földön ...

Chesterton nem győzi eléggé hangsúlyozni, hogy a legnagyobb szeretettel kell nézni, ha a zsidóság őszintén hazát keres magának. Amint-hogy természetesnek tartja, hogy a zsidók egyenrangúsága megmaradjon Angliában is. A zsidó foglaljon el Angliában olyan pozíciót, amilyenre tehetsége predestinálja. De csak egy feltétel alatt. Chestertonnak az a bivarrr ötlete támad, hogy rendelje el a törvényhozás, miszerint az összes angol zsidók, Herbert Samueltől kezdve lefelé, mind arab öltözetben járjanak. Lehet a zsidó akár a legnagyobb székesegyház építője. De járjon arab öltözetben. Mi akkor tudjuk csak, hogy hol vagyunk és ők is tudják, hogy hol vannak: idegen földön — indokolja meg Chesterton egészen sajátos ötletét.

Nem jó hazafi, csak jó polgár

Chesterton nem hisz az asszimilációban. Ha a zsidó azt mondja magáról, hogy jó hazafi, azt akarta mondani, hogy jó polgár. Jó emigráns. A patriotizmus nem csak abban áll, hogy meghalunk a hazáért. Annyit jelent: meghalni a hazával. Ha mi el is hiszük, hogy Dzsraeli élt Angliáért, nem tudnók elhinni, hogy meg is halt volna vele. Ha Anglia elűzött volna az Atlanti Óceánban és Dzsraeli valahogy kimenekült volna, bizonyára elszórt volna Amerikába és jelentkezett volna a köztársasági elnökkel. Dzsraeli elfogadja a koncessziót Viktória királynőtől, de ha ő nem volna, nem fogadná e el a német császártól? Ha fel is tételezem, hogy Dzsraeli Angliának regényét megcsinálta, kérdéses, hogy végig csinálta volna-e tragédiáját. A zsidók szeretik, hogy jól végződjön a történet, lehetőleg a

27 leiért erős férfi harisnyát, 57 leiért sportharisnyát, és 77 leiért selyem harisnyát. Árúsít SIPOS, Cal. Reg. Ferdinand 8.

ságához a kisanant államai közötti szövetségi szerződés megújításáról szóló jegyzőkönyvet, a népszövetségi paktum 18. pontja értelmében történelendő becikkelyezés végett.

sját érdekükbe. A zsidók nem hlnának meg egy keresztény nemzettel. De meghaltak Jeruzsálemben. Ez az első és utolsó igazsága a Cionizmusnak.

Csak az igénytelenség segít

Rendben van. Chesterton egyetért a Balfour deklarációval, de a zsidóság helyzetét Palesztinában csak bizonyos adottságok mellett látja biztosítva. Nem tagadja, hogy az arabok antiszemitaabbak a keresztényeknél is. Idézi dr. Weizmann egyik beszédét: Az araboknak szükségük van a mi tudásunkra, a mi tapasztalatainkra, a mi pénzünkre! Chesterton elcsodálkozik, hogy egy olyan lucidus koponya, mint az ő Weizmann barátja, hogy is tehet ilyen kijelentést.

Ez annyit jelent, mintha az amerikai elnök kijelentené: ha Mexikó nem tárgyal Amerikával, úgy tárgyalni fog egy modern kereskedelmi hatalommal, amelynek trösztmagnásai és milliomosai lesznek. Vagy ha a tökök azt mondanák: sz örményeknek szükségük van a rendünkre, fegyelmünkre, hadseregünkre. Ha nem, mások kezébe esnek és felkoncolják őket. Weizmann elfelejti, hogy az arabok éppen a zsidók tudásától, tapasztalataitól félnek.

A modern zsidóknak Palesztinában csak úgy lehet helyük, ha megtanulják a módját, hogy igénytelenek maradjanak. A cionizmusnak az lesz a fő bizonyítéka, ha a zsidók nem mennek a hágeső tetejébe, de alul tudnak maradni. A régi zsidók ellenségeik fávágóivá és vízfordóivá váltak. A modern zsidóknak is fávágókká és vízfordókká kell átalakulniuk. A zsidó állam csak úgy jön létre, ha a leg-alantasabb munkákat is zsidók végzik. A zsidó éden csak akkor következhetik el, ha a zsidók nemcsak saját fügefaik alatt ülnek, de maguk ültetik el fűgeiket.

Zsidó kantonok

Dr. Weizmann felfogása szerint Palesztina nem úgy alakult, mint Franciaország nemzeti területként, hanem mint Svájc, kantonális köztársaságként. Chesterton megtoldja e tervet olyanformán, hogy e köztársaságban egyik nép teljesen elkülönítve kell, hogy éljen a másiktól. Egy nemcsk Palesztinában lehetnek zsidó kantonok, de Palesztinán kívül is, amennyiben csak zsidó kantonok. Ha a zsidóknak eszük van, nem forszirozzák, hogy éppen Jeruzsálemben építsék fel nagytemplomukat. Teljesen igazuk van a zsidóknak, ha olyan nagy templomot akarnak Palesztinában, mint az Onár mecset. A népeknek, akik emlékeznek, jogaik vannak. A zsidókat üldözték, gyűlölték, a zsidók a félelem miatt megváltoztatták nevüket, de emlékeznek. Huzidnak, rombolnak, lopnak, de emlékeznek. Minél jobban gyűlöljük a zsidók hibáit, annál inkább csodáljuk Palesztina tévelygő törzseinek férfias erejét.

Jogelvonás az Európában élő zsidóktól bornirtság. Egy zsidót lehet és kell Európában oly respektussal kezelni, mint egy idegen nagy követet, de az idegen nagykövet is idegen. Ami pedig a palesztinai angol protektorátust illeti, Chesterton szerint Palesztinát az egész keresztényiség protektorátusa alá kell helyezni. Szíriát és Palesztinát pedig Angliának és Franciaországnak együttesen kell birtalniuk. Chesterton a zsidó probléma egyedüli megoldásául a cionizmust ajánlja és ha e kérdés most nem talál megoldást, akkor cohesion: „Ha a zsidó nem találja jól magát Cionban, nem garantálhatjuk, hogy jól fogja magát találni Cionon kívül. Mi nem tehetünk egyebet, mint üdvözöljük nyugvást és misztikus lényt a maga útján. Tudva azt, hogy misztikum van benne és hogy élnie kell, Kain vagy Krisztus fájdalmával a vállalni, mindegy, ő is Istenhez tartozik.

Jagoszla

(Belgr beszédevel... niszter hely nyilatkozata és Jugoszlátta, hogy szerezhet... Rendkívül f... kozta f... jobbot nyujt... allanak va

Man vári

Milyen p... sege...

(Cluj K... tudósítói... 12.-én Kolo helyettes, s... tében fogja... kat, amelye... fognak terj... úgy a kere... gyariparosok... teszek és n... akarják meg... és egyéb ga... azokat a p... gazdasági él... gesnek tarta

A progr... tes vasárnap... Kolumbiára... lag két óráig... kéton. A ka... első pontke... második po... blémáját áll... rendkívül n... delmi élet s... désekben dő... vezetősége... levöleg a k... meg egy a... tözsedék fel... az ő referát... teni ezekben... Mint le... különösen... rendkívül n... reskedelem... hunkben m... val és rámt... reskedelmet... ebben a... erdélyi váro... érdekekben,

Annál n... látogatása i... teljesebb in... lyebb előké... sokat har... delem prob... Marollescu... dőknek ez... mert vsjmi... komolyan... deklódás... másodsorba... lezu komo... d...ági kérd... s kolumbiár... rásának ed... D... ha i... nik semmi... dők egyetle... ion mutat... l togatással... anhéttal sz... hiszen gys... kal kisebb

Linoleum üzlet
dusan felszerelt gyári főlerakata
Cluj, Str. Reg. Ferdinand 6
Fiókok: Timişoara, Oradea-Mare
ahol az alanti olcsó árakon szerezheti be szükségletét.
Tekintse meg kirakatunkat.
Viaszosvászon asztalterítők:
60x103 nagyság... Lei 80.—
80x115 " " 120.—
100x130 " " 175.—
115x145 " " 215.—
Butorbehúzáshoz bőrvászon már 120 lejltől
Linoleumok:
67 cm. széles méterje Lei 155.—
90 cm. " " " 205.—
100 cm. " " " 235.—
200 cm. " átütött Inlaid linoleum
□ m.-ként Lei 325.—
Futószőnyegek:
65 cm. széles kétoldalon használható I-a minőségű méterje Lei 85.—
90 cm. széles kétoldalon használható I-a minőségű méterje Lei 120.—
65 cm. széles Cocas I-a minőségű méterje..... Lei 180.—
90 cm. széles Cocas I-a minőségű méterje..... Lei 250.—
200x300 Smyrna utánzat ebédlőszőnyeg Lei 1790.—
Ágyelő I-a 155.— Lei
150x300 torontáli utánzatú schezlongterítő Lei 1800.—
Legszebb perzsaminatájú Plüsch schezlongterítő minden létező színben Lei 1900.—
Plüsch szalterítő .. Lei 1290.—
Egy ablakra való himzett függöny, mely áll 3 darabból Lei 580.—
Férfi és női vízhatlan gummikabátok 880 lejltől
Férfi sapkák, fürdőcipők, celluloid játékok, gummiárúk, gummlabdák, lábtörők, fürdőszoba gyékények a legolcsóbb és legnagyobb választékban.
Rendelésnél hivatkozzon az Uj Keletre.

A jugoszláv kormány nagyjelentőségűnek tartja Horthy mohácsi beszédét

Jugoszlávia lesz Magyarország és kizárólag az összekötő kapocs

(Belgrád, szeptember 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Vreme“ című lap Horthy mohácsi beszédével kapcsolatban kérdést intézett Markovics meghatalmazott miniszterhez, a külgügyi miniszter helyetteséhez. Markovics kiemelte, hogy a magyar kormányzó rokonszenves hangnyilatkozata politikai szempontból igen nagy jelentőségű. Rámutatott arra, hogy Magyarország és Jugoszlávia közeli deszből milyen jótékony hatású következmények származhatnak. Hangzott, hogy mindketten Közép-Európa bekegyezésének ügyét szolgálja. Jugoszlávia igen hasznos szerepet tölthet be abban, hogy kapcsolatot biztosítson Magyarország és a kizárólag között. Rendkívül fontos érdekük szólnak a közeli deszből. A kormányzó nagyjelentőségű nyilatkozata fontos állomása annak az utnak, amely oda vezet, hogy a két ország végleg testvéri jöböt nyújtson egymásnak. A miniszter kiemelte, hogy a közeli deszből nemcsak a két szomszédállamnak válnak javára, hanem általános érdekeket szolgál.

Manoilescu miniszterhelyettes kolozsvári gazdasági ankétjának programja

Milyen programpontra alapított meg a Kamara és a Gyáriparosok Szövetsége a kereskedőknek is fel kell készülni az ankétja. Trancu Jasi miniszter ma Kolozsvárra érkezik

(Uj Kolozvár, szeptember 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Közöltük már, hogy szeptember 12-én Kolozsvárra érkezik Manoilescu miniszterhelyettes, aki egy nagy gazdasági ankét keretében fogja megvitatni mindazokat a problémákat, amelyeket az egyes gazdasági rétegek eléje fognak terjeszteni. A miniszter fogadtatására egy kereskedelmi és iparkamara, mint a gyáriparosok szövetsége nagy előkészületeket tesznek és mindenre kiterjedő programot alakítanak meg a miniszterrel az ipari és egyéb gazdasági rétegek helyzetét, valamint azokat a problémákat, amelyek megoldását a gazdasági élet konszolidálása érdekében szükségesnek tartanak.

Vámszabadraktár és tőzsde

A program szerint Manoilescu miniszterhelyettes vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor érkezik Kolozsvárra és nyomban részt vesz az előreláthatólag két óráig tartó kereskedelmi és iparkamarai ankétján. A kamara vezetősége tárgysorozatában első pontként a vámszabadraktár kérdését, második pontként a tőzsde felállításának problémáját állította be. Mindkét programpontra rendkívül nagy fontossággal bír a kereskedelmi élet szempontjából és éppen ezért a kérdésekben döntést akar provokálni a kamara vezetősége. Ez annál is fontosabb, mert tudvalevőleg a kormány Manoilescu minisztert bízza meg egy vámszabadraktárak, mint az erdélyi tőzsdék felállításának a tanulmányozásával és az ő referátuma alapján fog a kormány dönteni ezekben a kérdésekben.

Mint leggyorsabban megvalósítható terv, különösen a vámszabadraktár kérdése bír rendkívül nagy fontossággal a kolozsvári kereskedelem szempontjából. Egyik legutóbbi cikünkben már foglalkoztunk ezzel a problémával és rámutattunk arra, hogy a kolozsvári kereskedelmet az a veszély fenyegeti, hogy ebben a versengésben, amelyet az egyes erdélyi városok fejtenek ki vámszabadraktárak érdekében, Kolozsvár alul fog maradni.

A kereskedők indoklása

Annál meglepőbb tehát, hogy a miniszter látogatása iránt a kolozsvári kereskedők a legteljesebb indolenciát tanúsítják és a legesélyesebb előkészületeket sem teszik azért, hogy a tőzsde hangzólagos válsággal küzdő kereskedelem problémáit és sérülteit megismertessék Manoilescuval. Teljesen indokolatlan a kereskedőknek ez a nemtörődomsége egyfelől azért, mert vajmi ritkán adódik alkalom ehhez, hogy komoly ankét keretében és ilyen kormányeredményekkel meglepetés nélkül megvitassák a problémáikat, másodszorban azért indokolatlan, mert Manoilescu komoly érdeklődést tanúsít az ország gazdasági kérdések iránt és személyes látogatásával a kolozsvári ipar és kereskedelem iránti jóakaratának adja tanujelét.

De ha már egyéni iniciatívából nem történik semmi, annál meglepőbb, hogy a kereskedők egyetlen szervezete, a Sfatu Negustoresco nem mutat semmiféle érdeklődést a miniszteri látogatással és az általa lefolytatandó gazdasági ankéttal szemben. Annál csodálatosabb, mert hiszen gyakran látnuk már, hogy a Sfatu sokkal kisebb jelentőségű akciókban is hatalmas

lendülettel vett részt és gyakran olyan kérdések megoldása érdekében indított mozgalmakat, amelyek egyáltalán nem vezettek és nem vezethettek eredményre.

Miért hallgat a Sfatu?

A Sfatu vezetőségének már régebben értekezletet kellett volna összehívni a miniszteri ankét programponjtáinak megállapítására és ha nem sikerül a kereskedők tömegét megmozgatni, legalább egy válságügyi ülés keretében kellett volna megállapítani azokat a problémákat és megoldandó problémákat, amelyek a kereskedelmi élet könnyen végzetessé válhatójá válnak.

Még nem késő. A miniszter kolozsvári látogatásáig még több mint egy hét van és ezalatt az idő alatt teljes erővel fel lehet készülni a fogadtatásra és a gazdasági ankét programponjtáinak összállítására. Szükség van erre nemcsak a vámszabadraktár és a tőzsde miatt, amelyeket a kamara saját hatáskörébe visz tárgyalás alá, hanem azért is, mert a miniszter kihatásba helyezi, hogy egynapos kolozsvári tartózkodását egy nappal meghosszabbítja és itt marad hétfőn, illetőleg 13-án is, amennyiben olyan gazdasági kérdések merülnek fel, amelyeket a vasárnap délutáni két ülés keretében nem lehetne letergyalni.

Az UGIR programja

Ellentétben a kereskedők passzivitásával, a gyáriparosok szövetsége nagyarányú és fontos programot állított össze a miniszteri ankétot való letergyalására.

Az UGIR ankétja délután négy órakor fogja kezdetet venni. A dr. Farkas Mózes vezérigazgató által megtartandó előzőli megnyitó után dr. Hatiegan Emil egyéni tanár, a gyáriparosok szövetségének társelnöke és az erdélyi földgazdasági elnöke fog előadást tartani az itteni természeti erőik racionálisabb kihasználásáról. Dr. Plantius Andreiescu, az Energia gyár igazgatója az ipari vámbérdékek-ről fog előadást tartani. Diamand Izab, a szőnyegipar vezérigazgatója, az ipari közterhek problémáit fogja ismertetni. A CFR új tarifájáról Mircea mernök, az UGIR bukaresti vezérigazgatója fog előadást tartani. Ezután dr. Farkas Mózes fogja ismertetni az ipari hitelek problémáit.

A fenti tárgyszorozati pontok letergyalása után megvitatás alá fogják venni az ankét itteni UGIR területén felmerülő fontosabb szakmai kérdéseket és az egyes iparágak körkérét sérelmet. Ezen bankett lesz és amennyiben a gazdasági ankét tárgyalási anyaga ezen a napon ismerül, hétfőn reggel a miniszter elutazik.

Trancu Jasi miniszter látogatása

Itt említjük meg, hogy a kereskedelmi és iparkamara ankétjának a helye még nincs

pontosan megállapítva, mert szeptember tizenkettőnként tudvalevőleg a háztulajdonosok tartanak országos kongresszust, amely célra már előre lefoglalták maguknak az iparkamara nagy tanácstermét. Nincs kizárva tehát, hogyha a háztulajdonosok kongresszusa a miniszter érkezéig nem fog befejeződni, a kereskedelmi és iparkamara ankétja a városközségi tanácsban fog lezajlani. A gyáriparosok szövetsége azonban ankétját a délutáni folyamán már a kamara tanácstermében fogja megtartani.

Manoilescu látogatását megelőzően ma Kolozsvárra érkezik Trancu Jasi munkaügyi miniszter, hogy az újonnan építendő Monostoru-ti tanoncotthon ünnepélyes alapkövetésénél részt vegyen. A munkaügyi miniszter fogadtatására a munkaügyi inspektorátus, a kereskedelmi és iparkamara, valamint a tanoncotthon vezetősége nagy előkészületeket tesznek. A miniszter csak egy napig fog Kolozsvárt tartózkodni.

A tanoncotthon alapkövetésének programját itt ismertetjük: 1. Fél tizenkét ókor istentisztelet Iván püspök cerebrálása mellett. 2. Emlékirat elhelyezése. 3. Anton Muresan tanoncotthon igazgató üdvözlő beszéde. 4. A kereskedelmi és iparkamara elnökének, Negrutiu P. Juonak beszéde. 5. Moldovan Anton, az iparistület nevében üdvözlő a minisztert. 6. Osvada polgármesterhelyettes, a tanoncotthon elnöke a város nevében tart beszédet. 7. Trancu Jasi miniszter reflektálása az elhangzott beszédekre.

Mint értesülünk, a miniszter vasárnap délután három órakor a Sfatu Negustoresco Monostoru-ti klubját fogja meglátogatni.

Fleischer Miklós képképzőművész kiállítása

A napokban nyílt meg Nagyváradon Fleischer Miklós képképzőművész kiállítása a Heymann-udvar stílusos kiállítási termében. Impozáns megnyitót követően, amelyen Tabéry Géza író tartott előadást a modern művészetről, — a tehetséges festő lendületes és problematikus képeiben gyönyörködhetett a megnyitót közönsége.

A modern művészet hatása erősen meglátszik képein. Nem tiltakozik az új irányok hatása ellen, inkább ösztönös erővel belekapcsolódott a lehetőségek legszélesebb skálájú irányába, az expresszionizmusba, ahol a művész intellektuális erejével átdolgozhatja és kivetítheti üres tárgyi megérzéseit. Vérrel átformált gondolatok expressziói pszichológiai tanulmányok és az emberi szenvedés meglátásának színbőlvasztása. Ez Fleischer Miklós festményének hatása a szemlélőre. Egyik képén stilizált formák megoldása, másik festményén robbanó energiák dinamikus és kinetikus kifejezései. Azok közé a festők közé tartozik, akik nem elégednek meg az impressziók magukba fogadásával — ámbar minden festményén letompított meglátások érezhetők — hanem magukból darabot szakítanak és véres leküvet dobják ecsetükkel vászonra. Gondolatai a kozmikus erők emberének koncipiálós képességét mutatják. Probléma neki minden, szószakozva művészi adottságával iparkodik megoldani. Pszichopatiás arckifejezések megérzékelése éppen úgy érdekli, mint ahogy érdekli a robogó járműből meglátott falusi utca kinetikus kifejezése.

„Munkásmegteremtés“ írta katalógusában Fleischer Miklós: Fájdalomtól ferdére torzul arccal, mikrocefaliás koponyaalak, gólgotajárása, nagy hittel a szenvedők szeretésében festi meg Fleischer a sirató munkások négyes arccsoportját. Háttul az örök kereszt, a nagy szimbólum, melyet zöldes-kékes színpompá övez. Egész művészetét belelehelt ebbe a képébe. Ezzel nem zárul be a nagyszerű képek sorozata. „Szomorú utcája“, „Város végén“, „Tavaszi háztetők“, mind nagy érték. „Giudetta olasz asszony“ a hisztériás, erős hetaira karakter, szemvillanása tűz és parancsolás. Portréi finomak.

Művészetének egyéni stílusát Fleischer Miklós megoldotta és mi könnyen minden fáradtság nélkül magunkévá tehetjük. Egyik legua-

Megnyílt a „CORSO“-bazár

(Hotel Transilvania épület)

Sokáig elszórakozhat kirakatainak meglepetésével.

Uj, R. g. Ferdinand

No 17.

(v. Wesselényi M.-u.)

pót

üzlet

rell

ata

inand 6

dea-Mare

árakon

gletét.

g

f.

zon

3k:

ei 80.—

„ 120.—

„ 175.—

„ 215.—

vászon

ok:

ei 155.—

„ 205.—

„ 235.—

d linoleum

ei 325.—

gek:

asználható

ei 85.—

asználható

ei 120.—

ei 180.—

ei 250.—

utánzat

1790.—

Lei

zatu schesz-

1800.—

ju Pusch

étező szín-

1900.—

1290.—

t függöny,

530.—

hatlan

ok

ök, cellul-

uk, gum-

rdőszoba

b és leg-

ban.

Uj Keletre.

A kolozsvári városi tanács rendbehozza az elhanyagolt telekkönyveket

gyobb érdeme, hogy nem szakad el attól a talajtól, amely egész súlyát, gondolatainak hordozóját viseli nagy türelemmel; itt van közöttünk, a földön jár, láthatjuk és meg is érthetjük. Mégis metafizikus magaslatocon, túl a földön, ahol csak spirituális egybefonódás és találkozások lehetségesek, ott is együtt vagyunk Fleischer Miklóssal, érezzük az embert, aki hűből és vérből van és lényének minden megnyilatkozását, az abszolút művészi jelentkezését.

Kívánatos volna, hogy Fleischer Miklós gyakrabban adjon alkalmat Erdély művészbérelt publikumának, hogy képeiben gyönyörköd-hessék. A mostani kiállítás nagy sikere minden-esetre buzdítással szolgálhat erre.

Dr. Imre Andor

Magas emberek klubja

Newyorkból jelentik: Az egyesületalakítás nagy előszeretettel üzött passzió Amerikában. Nem fontos, hogy az egyesülés célja komoly, vagy mulatságos. Szavazópolgárokat reprezentál, tehát a hatóságok csinján bannak velük. A Kopaszok Klubja a multban szerepelt a nyilvánosság előtt. Most a „Magas Emberek Egyesülete” fűdik a publicitás fényében, abból az alkalomból, hogy a newyorki Hotel Mc. Alpinban egy egész emeletet rezerváltak és speciális, óriási butordarabokkal berendeztek a két méterteret felüli emberek számára. Történt pedig abból az alkalomból, hogy Newyorkba látogatott Oregon államból Benjamin Ostind és a Hotel Astorban szobát kérve, csüggedten érdeklődött aziránt, hogy kaphat-e egy olyan ágyat, amelyből nem lóg ki a lába, mert hosszú utja alatt úgy összegömbült a Pullman-hálófülkében, hogy addig nem érzi embernek magát, amíg emberhez méltóan ki nem nyujtódik. Mr. Ostind magassága kerekken hat láb. A Hotel Astor nem rendelkezett megfelelő ágygyal, a problémát azonban megoldották úgy, hogy egymasmellé toltak két kétszemélyes ágyat és Mr. Ostindot rázsart fektették bele.

A Hotel Astor menagere gondolkodni kezdett a problémán. Statisztikák után kutatott és hosszas érdeklődés után megállapította, hogy általában minden száz vendég között akad egy, aki nem illik bele a normális ágyakba. Egy olyan szállodában, amely naponta kétezer embernek ad szállást, eszerint mindennap husz ember vagy összegömbölyve, vagy az ágyból kilógó lábakkal alszik. Így született meg az elhatározás, hogy egy külön emeletet rendezzenek be a rendkívül magas emberek számára. Munkásokat hívtak, akik Ostindról mintát vettek, hét és fél láb (238 centiméter) hosszú ágyakat csináltak, fel emelték a székek, íróasztalok magasságát, feljebb akasztották a tükröket, képeket, fogasokat és rendeltek extra-hosszu fűrdőkádakat, amelyek valóságos uszodának volnának jók kistermetű emberek számára.

Az egyesület természetesen küzd a magas emberek érdekeiért. Sikertől elérniük azt, hogy a Pullman Company a két szélső ágyat tizenöt centiméterrel hosszabbra konstruálta magas emberek részére és hogy minden városban legyen legalább egy szálloda, amely otthont nyújtson az óriásoknak.

A magas emberek problémája azonban az extranagyságu butordarabokkal megoldva nincs. A magas emberek előszeretettel keresnek alacsonyabb feleséget. Mit csinál az asszony az óriási férj szobájában, ahol a tűzör a feje fölött van, a székre csak kapaszkodva tud felülni és a fogas alá széket kell huznia? A siker után, amit a magas emberek elértek, el lehetünk készülvé arra, hogy a magas emberek alacsony feleségei is szervezkedni fognak és kombinált berendezésű hotelszobákért fognak harcot indítani.

Wirth, Stölzhammer, Hoffmann, Produktiv Genossenschaft, Lauerberger & Gloss, Parttardt Luner
zongoragyarak képviselője
Gyári árak. Telefon 4-94
Sternberg J., - Oradea.

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári városi tanács rendkívül üdvös akciót indított, amely azt célozza, hogy a telekkönyveket, amelyeket csaknem hét éve a Consiliul Dirigent bukása óta nem vezettek rendszeresen s amelyből már a város gazdasági életét súlyosan érintő kalamitások egész sora keletkezett — ismét helyreállítsák és ki-egéjszítsék. Amint ismeretes, az impériumváltás a telekkönyvi hivatalokat Erdélyben a törvénytörések hatáskörébe utalta.

A törvénytörések azonban — a súlyos tisztviselőhiány következtében — természetesen nem tudtak megfelelő erőket a telekkönyvek vezetésére kirendelni s ezért ma ugyiszóvan az a helyzet, hogy nem lehet pontosan megállapítani, ki melyik ingatlan tulajdonosa. Az igazságügyi minisztériumnál számtalan intervenció történt már ebben az irányban és a telekkönyvek rendbehozatalának kérdése ott szerepelt azok között a követelések között, amelyeknek

teljesítéséért az erdélyi és bánati ügyvédek sztrájkhoz folyamodtak. A telekkönyvi bejegyzések rendezetlensége folytán sokat szenvedett hiteléletünk is, miután a betáblázások lehetetlensége következtében jelzáloghitelek folyósítása a legnagyobb nehézségekbe ütközött.

Amint értesültünk, a többzori intervenciók sikertelensége láttára a város elhatározta, hogy a kérdés rendezésében magához ragadja az iniciatívát. Dr. Mihali polgármester és dr. Kertész József tanácsos, a város jogügyi osztályának vezetője felkérésük dr. Pop Viktor táblai és Bálint József törvénytörési elnököket, akikkel sikerült megállapodni abban, hogy a telekkönyvek rendbehozatalára és vezetésére a városháza fog tisztviselőket beállítani és saját költségváltásának terhére fenntartani. Amennyiben az igazságügyi minisztérium a kérdés illetékes megadashoz hozzájárul, úgy a telekkönyvek rendbehozatala rövidesen megörénik s ezzel a város egyik fájó problémája is megoldást nyer.

Jelentés a halál frontjáról

Ujabb három halálos szerencsétlenség és három öngyilkosság

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap négy tragikus halálesetről számoltunk be olvasóinknak és a fekete krónika ma ismét négy ember tragikus halálával lett gazdagabb és változatosabb. Az önként halálba rohanók sorához ma egy kolozsvári iparos csatlakozott, de adóztak ma a halálnak a vasut és a banya emberi életek régi vámszedői is. A halál frontjáról ma a következőket jelentik:

Egy Rudolf-utli iparos felakasztotta magát

Ma reggel öt órakor a Rudolf ut 70. szám alatti alacsony, földzintes, virágos udvarház tulajdonosa, Szenák Endre asztalosmester 3 évig tartó káros földi szenvedésből megváltotta magát és a nyaka körül összeszoruló hurok pontot tett egy dolgos, köhecsülésben álló kolozsvári iparos életére. Szenák gyűgyit hatatlan rákbetegségben szenvedett, amit egy orvosai, mint ho zártkörű: felesége és leánya gondosan titkoltak előtte. Utóbb azonban fűlebe jutott a lesújtó diagnózis s ez végleg elkecsirtette a jobb sorsra érdemes, jómódú iparos mestert. Buskomorogásba esett és hozzátartozói folyó ügyvédek minden lépését, mert rossztól tartottak. Tegnap éjjel azonban Szenák Endre agyában megfogalmazott az utolsó terv, lekötve hirtelen követte t életének utolsó tette: kilopózott a hálószobájából és a konyha ablakának kereszt-fájára felakasztotta magát. Meghalt.

Ez hajnalban történt.

Délelőtt 11 órakor levetette magát a Honvéd utca egy házának második emeletéről Spielmann Pál Pata-utcai kereskedő felesége, aki az esős következtében lábát törte. Az asszonyt is régi betegsége kergette az öngyilkosságba és most, ime ujabb sebbel kénytelen továbbvinni életét.

Délután 4 óra tájban, a temető kápolnája mögött marószórával öngyilkosságot kísérelt meg egy nő, akinek kiletét nem sikerült megállapítani. Ez volna a mai öngyilkosságok statisztikája.

Az apahidai állomás lefejejt utasa

Más. Talán megranditobb, de épea olyan mindennapi, mint a Vátesz önkéntes katonáinak mindennaposá vált hiátériája. Ime: Varga Anna bonyhádi lakos Kolozsvárra igyekezett, az összelejt nagyvására tegnap délelőtt. Az apahidai állomáson hosszú ideig vesztégtelt a vonat és az asszony megsomjazott. Egyszerű személyvonaton utazott Varga Anna és a rohanó acélkerekek hierarchikus rendjében várai kellett, sokat kellett várai a bukásra i expresszvonatra, amelynek tekintélyes pullmannjai gögös nesztelenséggel szoktak eluhamni a rongyos negyedosztályú kocsi fájdalmai mellett. Varga Anna leszállt a vonatról, hogy enyhí s szom-

ját. Abban a pillanatban azonban kifordult a kanyarodóból az expresszvonat lenyűgöző lokomotív-erővel és a megdermeszt Varga Annának már nem volt annyi lélekjelene, hogy szigorjék a sapár elől karjából. Az egész csak egy pillanattal tartott. A következő másodperben ugyan a Varga Anna már egybeolvadt a tüet lihező lokomotív fekeket tömegével és az utolsó következő pillanatban egy levégott tej gurult el busan a porba. A vizsgálat megállapította, hogy a kanyarodóból senki nem terhel a felelősség. Legfűjebb Varga Annát. Ő pedig már nem lehet felelőségre vonni.

Egy kalauz tragédiája

Más Konrádi Ferenc kalauz a S am svölgyi vasúton tejezt s olgálatot. Tegnap Besztercéről Kolozsvárra jövet egy utas bizalmasan figyelmeztette, hogy a vonat egyik kocsijának tezején néhány utas rejtezik, akik jezy nélkül élvezik az utazás ártatlan örömeit. A lelkismeretes kalauz azonnal előadott, hogy az ingyen-utasokat in fragrant érje. Lussan haladt feléle a kocsi lépcsőjén és nem vette — nem vehette észre, hogy a vonat mozdonya már az sípcsinyfejű Szamo-hid alá fatott. Abban a pillanatban, midha kiemelte fejét, megcsapta őt a keresztvas és a lelkismeretes kalauz az ütés erejétől kábultan a kocsi közé zuhat.

Ilyen helyzetben találtak meg a következő állomáson a vonat utasai. Beszállították a kolozsvári klinikára és megoperálták. Koponyacsonttörést és agyrázkódást szenvedett. Élet és halál közt lebeg.

Rostás József is meghalt

Végül el refejelték Rostás József munkást sem. Rostás Nadasi (Nádas) község mellett egy kőbányában dolgozott. A banya egyik tár-nája beomlott és maga alá temette Rostás Józsefet, akit megszeretett és magához ölelt a Föld. Egy napi ártás után rákadtak holttestére. Ime a mai osokor. Holnap — talán — folytatás következik. (k. r.)

TUNGSRAM
AZ UJ
TUNGSRAM D
LÁMPA
MÁR MINDEN SZAKÜZLETBEN KAPHATÓ

Legol-
csóbban **fest, tisztít UNIO, Cluj** Fióközlet Str. Bariju 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Mojiilor
110. Gyár C. Regele Ferdinand 133. Telefon 877

(Cluj-Kolozsvár) tudósítójától vilnai szín-
ról, felker-
Színház ig-
milyen ha-

— A legmélyebb
minőtév-
igazán a l-
ben ezekn-
olyan nag-
Moissi, de
lán, mert
milyen vol-
mélységese-
szelgetni,
színésztük
hogy ha v-
nem vevő

— Hog-
tásukat, ar-
reggel nyo-
akkor is, h-
rödtek. És
tükről, am-
shol ötven
egyszer an-
talékukból

Emléke

— Igen-
lunk, ha m-
lobogót, me-
este játszu-
tartottak el-
összetartás-
dés! Nagys-
örömmre s
a közönség-

Végül e-
a Sacmoru-
rozásban fo-

— Sem-
rendezésben
darab meses-
reánkép! Ő-
Jóskép Forg-
Izskáy Mar-
testére szab-
a tyukos as-
előre ezekr-
tört, hogy e-
tam az első
az eddigieit

— Ő, ig-
Szabó Imre-
nekem az e-
tejjesen me-
képességeit.

Valóban
csupa-sziv
fedi a Szom-
Est meg ke-
íróasztalánál

Dr. Jano-
zik, ahol be-
művészeti
államtitkárn-

Karcs-
les-



hozza

baníti ügyvédek... kkkönyvi bejegy- sokat szevedett blázások lehet- hitelek folyósítása között.

rosság

ban kifordult a lenyűgöző lo- Varga Annának uéte, hogy si- ő. Az egész csak kéző másodikor egybeolvadt a e tömegével és n egy levágott A vizsgálat meg- seukit nem ter- erga Annát. Ö gre vonni.

kalauz tragédiája

z a S am svölgyi agny Beszterc- bizalmasan fi- gyik kocsijának azik jezy nékül nst. A leiki sne- hogy az ingyen- szan haladt fel- em vette — nem nozdonya már az futott. Abban a fejét, megcsapta beretes kalauz az k kőé zuhat. meg a következő állították a ko- álták. Koponyá- vedte. Élet és

József is meghall

es József munkást község mellett bánya egyik tár- nstete R sás J- megához ölt a akadtak holtes- nap — talán — (k. r.)

RAM AZ UJ TUNGSRAM LÁMPA TIBEN KAPHATÓ 8. Cal. Motilor telefon 877

Janovics Jenő a vilnaiakról

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Abból az alkalomból, hogy a vilnai színtársulat végleg eltávozott Kolozsvár- ról, felkerestük dr. Janovics Jenőt, a Magyar Színház igazgatóját és megkértük, mondja el, milyen hatást tett rá a vilnai színészek játéka.

— A legösszintebben mondhatom, hogy a legmélyebb benyomást gyakorolták rám. Harmincöt év óta sok mindenkit láttam játszani, igazán a leghíresebbeket, de talán legerősebb- ben ezeknek a játéktípusa fogott meg. Bulow olyan nagy színész, amilyenhez fogható csak Moissi, de Bulow még nála is erőteljesebb ta- lán, mert fiatalabb. É: a szegény Lares ssszony milyen volt. Soze fogom elfelejteni. Alex Stein mélységesen intelligens, élvezet volt vele be- szélgetni, mindent tud. És még a legkisebb színészek is olyan öntudatos, olyan szorgalmas, hogy ha volnának is fogyatékságaik, azok nem vedődnek észre.

— Hogy milyen komolyan veszik a hiva- tásukat, arra elég annyit elmondanom, hogy reggel nyolc órakor már mindig próbáltak, még akkor is, ha előtte való éjszaka utaztak és tö- rődtek. És milyen szerények! Tudok egy ese- tükrol, amikor Bukarestben a Teatrul Micben, ahol ötvenszázalékos részesedéssel játszottak, egyszer amikor szükségben voltak, a saját osz- teléukból fizették ki a diszleteket.

Emlékeztem a direktort a Lares-esetre. — Igen, persze... és a Lares eset is! Nálunk, ha meghal egy színész, kitzúzzuk a fekete lobogót, megsiratjuk, elparentáljuk, de azért este játszunk... Ők három estén keresztül nem tartottak előadást. Mélyen meghatott ez az összetartás, igazán microda lélekemelő viselke- dés! Nagyszerű, nagyszerű emberek és valóban örömmre szolgált, hogy alkalman volt őket a közönséggel megismertetni.

Végül elmondotta Janovics igazgató, hogy a Szomorúágának Éakeését az eredeti szcení- rozában fogják kihozni.

— Semmi értelme nem volna, hogy realista rendezésben adjuk elő. Mag fogjuk őrizni a darab meszesziu milliójét. Hogyan is adhatnánk máskép! Ők ebben olyan tökéletesek voltak! Jóhét Forgács Sándor fogja játszani, Sejné: Iszaky Margit, akinek mintha egyenesen a testére szabták volna ezt a gyönyörű szerepet, a tyakos as-sonyt pedig Laczkó Aranka. Egy- eőre ezekről döntöttünk. Informálom a direk- tori, hogy a fordítás már javában készül. Lát- tam az első jeleneteket magyarul és talán még az eddiginél is szebb.

— Ő, igen — mondja Janovics igazgató — Szabó Imre kérdezte, hogy ne mutassa-e be nekem az egyes részeket. De ugyan! Éa benne teljesen megbízom, mert ismerem jól az ő képességeit.

Valóban, a Szabó Imre egyénisége, az ő cuppa-sziv írói karaktere, a legnagyszerűbben fedi a Szomorúsága Éakeésének minden sorát. Est meg kell mondani, neha itt ül a szomszéd hárszatalánál.

Dr. Janovics Jenő hétfőn Bukarestbe utaz- tik, ahol bemutatkozó látogatást tesz a szép- művészeti miniszternél és N. Chifor Crainic államtitkárnál. (b. a.)

Karcsu és elegáns lesz a bokája testszinü gummitekerics használate által. Párja 500 Lei használati utasítással. Láthatatlan a harisnya alatt. Tennisnél, sportnál nélkülözhetlen Romániai képviselő: Benkó Miklós. Főelárusító: KELEMEN gyógyszerár Sighetul-Marmatiiei (Máramarosziget) Kapható minden jobb drogeriában és gyógytárban. Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Németország 300 millió márka rendkívüli jóvátételt fizet, mert adóbevételei meghaladták a kétmilliárd márkát

Berlin, szeptember 3. A német kormány a legközelebbi hónapokban 300 millió arany- márkával fog többet fizetni jóvátételi céljára, mint amennyit a Dawes terv megállapított. Ennek a magyarázata a Dawes tervnek az a rendelkezése, hogy abban az esetben, ha a vám és fogyasztási adóbevételek a jóvátételi fizetések második évében az egymilliárd márkát meghaladják, Németország köteles 250 millióval többet fizetni. Az adócsavar az elmúlt évben a súlyos gazdasági helyzet ellenére olyan nagy szerűen működött, hogy ennek a bevételei el- érték a kétmilliárd márkát. Németország ennek alapján a következő két évben 250—250, ösz-

szesen tehát 500 millió aranymárkával köteles többet fizetni az eredeti tervvel szemben. Dr. Reinhold birodalmi pénzügyminiszter érintke- zésbe lépett a jóvátételi ellenőrökkel és sikerült kieszközölni azt, hogy Németország a köve- kező két év alatt ötszázmillió helyett 300 millió márkát fizessen, amely összeg már leg- legközelebb esedékessé válik. Az adócsavart ebből a célból nem kell jobban megszorítani, mert a pénzügyminiszteriumnak sikerült eddig 1458 millió aranymárkát félretenni erre a célra. A pénzügyminiszter és a jóvátételi ellen- örök megállapodását a jóvátételi bizottságnál jóváhagyta.

A cseh fascisták mindenáron bíróság elé akarják kényszeríteni Benest

Gajda tábornok katonai diktaturát készített elő

Prága, szeptember 3. Hlavacek ismert cseh fascista vezér egy fascista gyűlésen Benes kül- ügyminiszter ellen azt hangoztatta, hogy a külügyminiszter államcsinyt akar elkövetni. Néhány nap mulva a fascisták lapjában a „Narodni Listi“ ben felszólította Hlavacek Be- nest, hogy e kijelentés miatt tegye meg ellene a bűnvádi feljelentést. Benes ezt nem tette meg. Most a cseh fascista párt főtájkára fel- jelentette dr. Svozil fascista szerkesztőt, aki ugyanezeket a vádakait megismételte. A fas- cisták egymást jelentik fel a Benes elleni vá- dak hangoztatása miatt, hogy így kényszerít- sék Benest, hogy ha nem mint vádló, úgy mint tanu jelenjék meg a tárgyaláson.

fascista párt, amelynek elnöke Stirberty volt miniszter lesz.

A nemzeti szocialisták kuttenbergi népgyű- lésén Klofac szenátor rendkívül érdekes beszé- det mondott:

— Nem vagyok a Gajda-esztbe beleavatva — mondta többek között — és azon a néze- ten vagyok, hogy nem nekem, hanem a beava- tottaknak kell erről nyilatkozniok. De ha azt halljuk, hogy Gajda az új kormányba négy tábornokot akart bevenni s az egyik tábornok kötelességének tartotta ezt hivatalosan minisz- terének és talán a miniszterelnöknek is beje- lenteni, akkor mégis csak arra a meggyőződésre jutok, hogy a kulisszák mögött sokkal komo- lyabb dolgok játszódtak le, mint ahogy ezt eleinte gondoltam. A demokratikus pártoknak, valamint a munkásnépnek sokkal nagyobb figyelemmel kell az eseményeket kísérni. Rendre és csakis rendre van szükségünk. Csak azok kívánhatják a diktaturát, akik a nemzet és az állam érdekelt szívükön nem viselik.

Nem vagyunk sem Görögország, sem pedig Spanyolország, miért is elveszett ember az, aki a súlyos gazdasági válság idején hazardirozni akar az állammal és a nemzet érdekeivel.

Ruszinszkóban szabadon garázdálkodnak az erdők fenevadjai

Egy embert szétlőpött egy medve, az eset szemtanuja megörült

(Beregssász, szeptember 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ruszinszkó erős hegyvidékének lakosságát egy idő óta olyan veszedelem fenye- geti, amely sehogysem illik bele egy huszadik századbi kulturálan életébe és inkább csak az exotikus dzsungelék meséiben lehet hasonló ról olvasni.

hevert, fölölte pedig egy hatalmas medve táto- gatta véres fogsorait.

A bojtár felmászott egy közeli fára és ki- áltozni kezdett, mire a medve otthagya vére- ben fetregő áldozatát és az erdőbe futott, Cseremiszký reszkette lemaszott a fáról és eszeveszette rohant a mintegy hatszázméter- nyire fekvő hegyi tanya felé, ahol zavaros li- hegéssel elmondta a szerencsétlenséget, aztán eszméletlenül terült el a földön. Ő pásztor, baltákkal és dorongokkal felfegyverkezve, az erdő felé rohant, ahol borzalmas látvány várta őket. A szerencsétlen Lecivsky arcának első része orrával és szájával együtt teljesen hiány- zott, torkát keresztülkarapta a fenevad és jobb karja ruhástól három lépésnyire feküdt szét- marcangolt holttestétől.

Ruszinszkó erdeiben ijesztő módon elzapo- rodott a dudav és a medvék, farkasok, vad- kanok rajai ma már az emberiakta tájakat is komoly veszedelemmel fenyegetik. Alig mulik el nap, hogy valamelyik gazda mag ne sirassa birkáit, borjait és tehensit, amelyeket az erdő- ségtől kitérő vadállatok szakadatlanul pusztíta- nak. Hónapok óta ostromolja a lakosság az illetékes kööket, hogy kezeljék liberálisabban a fegyverviselési engedélyeket és tegyék szabaddá a vadavírtást az állami erdőségek területén. Mindezt nem használ semmit, sőt már ember élet is áldozatul esett a fenevadaknak.

Faágakból hordágyat rögtönöztek és a holttestet elszállították a tanyára. Alig pil- lantotta meg Cseremiszký számadó gazdájának borzasztó tetemét, dühöngeni kezdett és négy ember munkájába került, amíg meg tudták fé- kezni. Be kellett szállítani az elmeogyiint- zésbe.

A Korász és Keszamező közötti hegyi le- gelő nyáját napokon át pusztította egy hata- las fekete medve, amely az erdőből rendszeré- sen kitért és elhordta a maga napi porcióját. Minthogy a pásztorok nem tudtak ellene vé- dekezni, elhatározták, hogy időelőtt beterelek a nyáját a falubell től azolba. A beterelés simán folyt és már alig volt valami hátra, amikor Lecivsky István számadó és Cseremiszký Mi- hály bojtár észrevették, hogy egy tehén eltűnt. Lecivsky mintegy száz lépéssel megelőzte boj- tártját, amikor ez hirtelen jalkiáltást hallott abból az irányból, ahol számadója bement az erdőbe. Körülbelül ötven lépésnyire rohant a jalkiáltás irányában, amikor látáit hirtelen a tölbe gyökereztek. Lecivsky István a földön

A lakosságot a tragikus eset nagy izgalom- ban tartja és most már a hatóságok is köve- telik az erdőigazgatóságtól, hogy tartsanak ál- talános körvadászatot az erdők fenevadjaira.

— Németország pontosan fizeti a jóvá- téteit. Berlinből jelentik: A jóvátételi fizeté- sek főbiztosa nyilvánosan közli, hogy Német- ország teljes összegében leróttá azt az 1 200 000 aranymárkát, amelyet a Dawes-terv a második törlesztési évre megállapított.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai napló

Szombat

5686. Eml. 25.
Szűdra:
Nicábim-Vájélech
1926. szept. 4.

— **Mária királyné meglátogatta Brati-
nut.** Bukarestből jelentik: Mária királyné
tegnap autókirándulást tett Bratianu Jonel
birtokára, Floricaba, ahonnan ma visszaérke-
zett a fővárosba.

— **Miniszteri intervenció a nagyváradi
színházkoncesszió ügyében.** Bukarestből je-
lentik: Goldis kultuszminiszternél ma délelőtti
megjelent audiencián Tulbure nagyváradi pol-
gármester és csaknem egy óra hosszat tartó
tárgyalást folytatott a Parlaghi koncessziója
ügyében. A kultuszminiszter kijelentette, hogy
a kérdés komplexumát a koncessziókat nyújtó
bizottság elé terjeszti és az ügyet ő maga
fogja referálni. Mindent el fog követelni, hogy
Parlaghi megkapja koncesszióját. Az audien-
ciáról jövet Tulbure kijelentette, biztosra veszi,
hogy Parlaghi Mihály ügye kedvezően el lesz
intéve.

— **A bolgár szobranje a szomszédál-
lamoknak adott válaszigjegyzékről.** Szófiából
jelentik: A szobranjében Pasucoff szocialista
képviselő interpellációt intézett a kormányhoz,
a szomszédállamok kollektív jegyzékére adott
válasz ügyében. Liagceff miniszterelnök vá-
laszában kijelentette, hogy a jegyzék mérsékelt,
őszinte, de megvédi Bulgária méltóságát és
reméli, hogy jó impressziót fog kelteni. A
bolgár kormány nem fordult ebben az ügyben
a Népszövetséghez. A miniszterelnök azután
Bulgária demokratikus politikájáról beszélt és
a külföldi kölcsön szükségét hangsúlyozta. A
kamara ezután megszavazta a rendkívüli ülés-
szak meghosszabbítására vonatkozó javaslatot.

— **Felhívás a KKL biztosokhoz.** A KKL
Erdélyrészi Irodája újlag felhívja az összes
KKL biztosokat, valamint mindazokat, akik új-
évi üdvözlőt megváltásukat a KKL útján óhajt-
ják nyilvánosságra hozni, hogy újévi üdvözlőt
megváltásukat és annak szövegét legkésőbb
szeptember hó 6 án, hétfőn, a KKL Erdély-
részi Irodájához Cluj, Str. Baron L. Pop 10
juttassák el, hogy az a rohaszani ünnepi
kimutatásban megjelenhessen.

— **Bíróság elé kerülnek a német ho-
rogkeresztes gyilkosok.** Berlinből jelentik:
Ismeretes, hogy a német hatóságok most szor-
gú vizsgálatot folytatnak azoknak a gyilkos-
ságoknak a megtorlására, amelyeket a német
horogkeresztes szervezetek titkos vörbíróságai-
nak ítélts alapján a horogkeresztesek hajtot-
tak végre, Wegener, volt kápiány meggyil-
kolása ügyében, akit szintén a horogkeresztesek
öltek meg, mivel árulóknak tartották, már
régebben történt egy pár letartóztatás. Kézre-
került egy Ditmar nevű gyilkos is, akit azon-
ban politikai elvtársai kiszabadítottak a zeun-
burgi börtönből. Ditmar megszöktetése a fey-
házból külön üggyé dagadt, amelyből kifolyó-
gy Schling nevű író már a giesseni ügyész-
ség foglya. Schling vallomása alapján Magde-
burgban letartóztatták a „Stahlhelm“ nevű
jobboldali radikális lap szerkesztőjét, Friedrich
Wilhelm Heinzét, akit azonnal bezárították
az ügyészégi fogházba. A vád ellene az, hogy
ő volt a felbujtó Wegener meggyilkolásánál és
tevékenyen közreműködött a gyilkos kiszaba-
dításában is. Heinz mindeztideig tagadásban
volt és azt állította, hogy az egész vád Schling
bosszúja.

Egy albán alattvaló vérengzése Bukarestben

Négy embert lelőtt a Calea Victoriein

Bucures'ti Bukarest, szeptember 3. Ma délután 6 órakor borzalmas gyilkosság történt a Calea Victoriein. Egy Docea nevezetű albán alattvaló összevezette a Piata Amsei alatt levő Stricker tejkimérővel, akire üldetésből kijövet többször rálőtt. Stricker azonnal holtan esett össze. A járőr-kelektől üldözve a közelbe lévő Calea Victoriebe rohant, ahol a körülötte lévőkre lövöldözni kezdett. A golyók megölték Besadict Fiarcois francia követrégi tisztviselőt, Simonci Sándor 7-ik gimn. osztályú tanuló és Pansic Christa pincért. Az egész jelenet a pénzügyminiszterium épülete előtt játszódott le. Az ott posztoló rendőr azonnal Docea felé rietett és megragadta kezét. Erre Docea a rendőre is rálőtt és súlyosan megsebesítette. Azután felszaladt az egyik ház erkélyére és mindenkit lelővéssel fenyegetett, aki hozzá közeledni mer. Csakhamar husz rendőrből nyíra és mindenkit lelővéssel fenyegetett, aki hozzá közeledni mer. Csakhamar husz rendőrből álló erősítés érkezett és mivel Docea revolverből a golyók kifogytak, sikerült letartóztatni. Simonci kórházba szállítása közben halt meg.

— **Bolgár komitácsi bandák megtámad-
ták a román határt.** Bukarestből jelentik:
Bazargókból érkező távirat szerint tegnap éjjel
több bolgár komitácsi banda újból támadást
intézett a Callacra-megyey határ ellen. Több
fegyverrel felszerelt, majd felgyújtottak néhány
házat. A határőrségek segítséget kérték a
bazargói helyőrségtől és visszaverték a ban-
dákat.

— **Franciaország katonai attasét küld
Németországba.** Berlinből jelentik: A „Ger-
mania“ értesítés szerint a francia kormány
azzal a tervvel foglalkozik, hogy miként a vi-
lágháború előtt volt, egy katonai attasét küld
Németországba. Az attasé kiküldésével egyide-
jűleg természetesen vissza fogják hívni a je-
lenleg még Németországban működő nemzeti
katonai ellenőrzőbizottságot.

Stanioit

Nagyban is szállít **Révész Béla**
papírkereskedése Marosvásárhelyt.
Kérjen ajánlatot 5

— **Magántisztviselők és kereskedelmi
alkalmazottak gyűlése.** A romániai alkalmazot-
tak szövetségének kolozsvári tagozata vasárnap dél-
előtt tíz órakor meggyűlést tart a kereskedelmi és
iparkamara tanácstermében az általános munka-
vételkészség kérdésében. A szövetség vezetősége felkéri
a kereskedelmi alkalmazottakat és magántisztviselőket,
hogy a fontos kérdések tárgyalására teljes számban
jelenjenek meg.

— **Eljegyzés.** Rosenberg Ilas és Kertész Ákos
Dicioanmartin jegyesek. (Minden külön értesítés
helyett.)

— **A budapesti tüzoltóparancsnokság
a csepeli robbanás okáról.** Budapestről je-
lentik: A csepeli robbanás okát még mindig nem
sikerült teljes határozottsággal megállapítani. Most
a tüzoltóparancsnokság nyilatkozik és azt állítja,
hogy a katasztrófát gondatlanságból eredő tűz,
vagy pedig öngyulladás okozta, de semmiesetre
nem lehet ez merényletről. A tüzoltóparancs-
nokság véleménye valószínűleg egészen új irányba
terelik a hatóságok nyomozását.

— **Meghalt Vu Pej-Fu kínai felkelő tá-
bornok.** Sanghaiból jelentik: Lapjelentések
szerint Vu Pej Fu, a kínai felkelések hírhedt
vezére tegnap meghalt. A hírt még nem erősít-
ették meg. Vu Pej-Fu egy másik lapjelentés
szerint elfogták és egy hadihajóra vitték fog-
ságba. Utódja Cseng Ju Ho tábornok lett.

— **Nagy visszaélések a vaskóhi posta-
hivatalnál.** Nagyváradról jelentik: A nagy-
váradi államrendőrség büntügyi osztálya tegnap
őta egy relytélyes bűntényben nyomoz. A rend-
őrségnek tudomására jutott ugyanis, hogy a
Biharmegyében lévő vaskóhi postahivatalnál
hónapok óta titokzatos pénzügyi manőverek
mennek végbe, amelyek már eddig is két és
félmillió lejjel megkárosították az államot. A
nagyváradi rendőrség tegnap állítólag már
többeket őrizetbe vett. Az érdekes bűntényben
a büntügyi osztály egész személyzete nyomoz.

— **Merényletet terveztek a budapest-
debreceeni gyorsvonat ellen.** Budapestről je-
lentik: A fővárosi rendőrfőkapitányság meg-
állapította, hogy a budapest—debreceeni gyors-
vonat ellen három 15—18 éves suhano merény-
letet akart elkövetelni, hogy azután a pánikban
az utasokat kirabolhassák. A merényletet Tóth
Ferenc bádogoslegény tervezte ki, akit nem-
régén kitaszítottak Kolozsvárról és azóta
Magyarországon csavarog. Eddig még nem
sikerült letartóztatni.

Megerkezett a Palais de Danse

szeptember 4-én. Előadások
vi világvárosi kezlete fél
11 óra. Mindenkor záróra 3 óra.

— **Bestiális gyermekgyilkosság Békés-
csabán.** Békéscsabáról jelentik: Krausz Lajos
börkereskedő öt éves fiát bestiális kegyetlenség-
gel meggyilkolták. Hasát felmetasztették. A gyil-
kossal egy 29 év körüli magas, szurós te-
kintetű fiatalembert gyanúsítanak, aki az utcán
a kisgyermekre mosolygott és sokáig beszél-
getett vele, majd elvitte a Körös partjára. A
Körös partján vörös zsebkendővel betömte a
kislány száját és a londoni hasfelmetasztók mintá-
jára, felvágta a kislány hasát, felmetasztette comb-
jait és alsó részeit megcsontkítva, szétdarabolta.
A nyomozás szerint Kétegyháza felé, a román
határ irányába menekült a gyilkos. A hatóság-
ok megtették mindent kézrekerítésére.



Üdvözlőt megváltó adományát küldje be
idejében, hogy az ünnepi kimutatásban
szerepelhessen
Erdélyrészi iroda: Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Ki akar szép lenni?

Szeplős leányok, májfoltos asszonyok,
pattanásos férfiak szépek lesznek, ha
Mária szeplő krém-et
használnak. Hatásáért felelőség!
Fehé it Ártalmatlan, **Ára 30 L.**

Főlerakat: Császár gyógyszerár, Tg.-Mures, Albina-palota 8 téglalynál díjmentes postai szétküldés.
Kapható Clujon: Rózsa-drogueria, Aradon: Wójtek és Weisz drogueria, Orad-lea-Mare: Apollo drogueria

Régi, de jó a Hofer gyermek-hintópor, krém és szappan

— Az é
kollektív
héten meg
lásokat az
érdékelt fel
megtartott
munkások
Bár konkrét
kollektív
melhető, hog
ellentétek t

— Hev
szonata est
ménye Iadig
zo goramvős
volt, mely a
A műsor elő
repelt. Mozar
egyéniségéből
int rpretálás
tűnk a játé
abszolnt kor
hegedűszóló.
kolozsvári sz
tatták meg a
szonátáját, m
a zenei monó
jezen eredeti
bi o yos, hog
vonalvezetés
Iadig Alfréd
műnek, külön
sés, nemes c
fejlesztől B
l ghiresebb sz
A hegedűrés
érezünk, de
délyességet,
rázó szerelm
igényel. Ez
kivül precíz,
megjatszott h
z ngora kieér
beli és t ch
s nagyban, e
minden műér

— Nem
feji úrvény
Cudaibu
ványre vo
nak, hogy e
tént sem a
pedig annak
retében. Egy
vezett ki, m
ható tanul
hogy olyan
ható legigaz
dést és ráz
malishoz va

— Botr
hitezség
romból jelen
köség már
rabbiát, dr.
főrabbiá, m
nek látta az
napl raktívá
tagja közül
lag elhatáro
teni. Eskor
fordult a
a közgyűl s
képviseltes
táleti határoz
közgyűlés a
ugy az elnök
biztatásról.
ki Lárma,
kis' retében
nyan szép
hogy álljon
kéjét teljese
a paragrafus
választása a
náltak emu
tagok még k
járóság már
többséggel.
további tár
kénytelea vo
hírköz-égben
látás van rá
szenvedélyes

arhafaggyu ki-
A kormány szá-
viteletét a megál-
ellenében.
vas árlejtése.
na arról craci-
delmi és iparka-
az ipari és ko-
ymillióötvenezer
rt. Es a meny-
oncsvas és tabia-
lejtési feltétel k-
tiz százelek uó-
tyerni.

260 00, Párizs
353 50, Prá-

ki forgalom laty
énkút és javob
di községeken a lej
n 256 25 re esett

5-6 00 Budapest
Zürich 88-80 -
0. London 977--

27. Amsterdam
2514-12 Páris
1535-00 Buda-
karest 260-00-

rie 6-08 Berlin
201 25 Milánó
50, Prága 5 90

leon 820, német
lira 113, font
20, svájci frank
m: --, dinár
int 20 00, csehszlovák
0 00, cseh korona
forint --

ndor
g. Ferdinand
József-ut) 65.
val szemben.

modern bé-
gőgyártás!
on és legjobban
it minden e
mába vigóren.
deléat.

SONY

8

EMPS

randalat 11.

ttek,

raktárában
Telefon 4-19.

"Orient" Szövőművészeti Iskola és Műhely
Oradea-Mare, Str. Ep. Cibrogariu 14.

Perzsa szőnyeg 3000 lejtől
Perzsa gajpufonal 480 lejtől
Felvétel szővő 380 lejtől

Szőnyegtervek, szővőlelékek, francia és svéd gobelinék legelőnyösebb bezerzési forrása.
Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

ארט. כשר. שניצל
Schnabel Hermann
Cluj, Piata Mihai Viteazul 26. — Telefon 10-74.
Megrendelések feltűnő olcsó áron, utánvét mellett eszközöltetnek. — **ארט. כשר.** és árjegyzék kívánatra

Nickelozó telep
orvosi műszerész.
Elvállal fémtárgyak, orvosi műszerek, disztárgyak nickelozását, ollók, borotvák és kések, nyomdai papírvágó kések, stancuit és sekterkések speciális készírtését és tükörtévesztését.
Fried Jenő. Cluj, Piata Unirii No 22.

Páratlan olcsóság
az összes ünnepi cikkekben,
míg a készlet tart

מהזורים
Machsorim 1, 2, 4, 5 és 9-es diszkótéses garnitúrák német, szlagon v. magyar fordításban már
60 lejtől feljebb.

מליתים
Gyapju és selyem talcsim, teljesen felszerelve, minden kivitelben és nagyságban és a legjobb minőségben már
400 lejtől feljebb.
Ezenkívül Mürjamok vászon, bőrimitatio és valódi bőrkötéses imakönyvek.
סליחות מענה לשון
תפילין ציצית מוזהת
Es az összes ünnepi és rituális cikkek óriási nagy választékban érkeztek raktárra. Megrendelhetők a legolcsóbb és legzordabb bevételási forrásnál, a

„SAFRUTH“
zsidó könyvkereskedésben
Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér 39)
Postai megrendelések a beérkezés napján pontosan eszközöltetnek. — Visszonteladónak nagy árkedvezmény.

פר סכות ווערדע איך אהרונגים
לולבים הדסים אין ענדאם איך
ענדעטיל צו איינערסטע ביללעג פרייע האבן

מאטיאש קאניישע
הלפים זנד וועדער אין אונאיבער
טראפענע קוואליטאט צו האבען רעפער
רענען איבער מינע פערלאסליכקייט
דיענען דא היערארטגע שוהטים
MATIÁS KUN'S
SOHN cuřitar, CLUJ

Természetes ásványvíz.
VICHY
Orvokodjunk az utánzatoktól.

A francia állam forrásai:
bevált: csuznál, hólyagbántalmaknál, cukorbetegség él, izületi fájdalmaknál.
kötűn ően használt májbántalmaknál.
gyomorfájdalmaknál.
Vichy-Etat só lugsavas emészthető viz házikészítése
Vichy-Etat pastillák evés után elősegít k az emésztést

A constantai községi játékkaszinó megnyitása.
Brasserie éterem. - Danzing speciális Jazz-Banddal.
A Terrazon elsőrendű ételmenük szolgáltnak fel. — Frieda Lopez urhölgy vezetése mellett klasszikus zenekar.
Hotel Restaurant Palace
Elsőrangú és egyedüli a maga nemében. G. Finochi ur vezetése mellett.

Róih
cipésznél Szép-u. 2. sz. alatt készírtnek a legújabb divatu cipőkülönlegességek



Kartonage
Különböző doboz kat, kartonokat a legzordabb idő alatt készíti és szállítja az „A fa“ D hozkészítés, Alfred Fabrius Nagyszében, Heuplitz 5.

Parafint, stearint
és mindenféle templomi, szalon és karácsonyi gyertyát gyárt és felhívásra miutázott árjénlattal szolgál
Lengyel Sándor és Fiai
gyertyagyára, Arad. Interurban telefon 407.

A legfőbb közegészségügyi tanács által engedélyezett
Breazu-i keserűvíz
50-60% al olcsóbb a külföldi hasonló hatású vizeknél kapható minden gyógy- és faszertűletben, üvegenként **30 lejtől**. Veleérképviselet
Bognár és Szántó
Erd. Ker. Rt. Cluj, Calea Reg. Ferdinand 70.

Kárpitos kellékek
grádlík, butaszövetek, spángák, gurtnik stb. Nagy választékban, olcsó áron kaphatók
Boskovics József, Cluj,
Str. Reg. Maria 15. — Telefon 9 10.

Benzin és petroleum
motorok
állandóan raktáron
Bartha Árpád
Sft. Gheorghe. (Sepsiszentgyörgy)

A közönség által elismert legjobb sör márkák:
a kolozsvári **GZELL** sörfözde
„URSUS“
világos,
„HERKULES“
barna különleges sőrei mindenütt kaphatók!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Eladó igen olcsón ho szu zoagora bécsi gyártmány, gyermek vaságy és könyvek G.ündfeldnsi Hitelbank áruraktárában. 1684

Tanulót fizetésel felve szünk. Léb Fivérek fű zernagykereskedés Cluj. 1685

Teljesen jókarban levő használt gyorsjárata gát-teret keresek 28-32 coll nagyságban. Ajánlatot részletes leírással Hirsch Jakab Baia-Mare címre kérek. 1686



Ezúttól a legmagasabbnapi áron vásárol a **Tacâmul** ezüstárú és evészközigyár, Cluj, Str. Jorga li-a.

Eladó egy 14 HP benzomotor és egy fricciós orsó s prés, valamint szerzősök. — Miklós József, Barabolt, gara Agostini, jud. Trei-caune. 1678

Két iskolásleány teljes ellátást kaphat, zongorahaszználattal öz. izraelita uriaszonynál. Cim a kiadóban. 1688

Kiválóan szép, valódi **külföldi perzsák** valamint belföldön szőtt perzsaszőnyegek és régi beszarábiai szőnyegek usg. választékban kaphatók

„ARTA“ régiségkereskedésben Cluj, Str. Memorandului 28. Mélyen leszállítottáruk Viszonteladókuk is ritka bevásárlási alkalom

1.000.000 Leit érő vagyonnal rendelkező izraelita uriaszony, kinek ezenkívül berendezett textil üzlete van, férjhezmenne hasonló vagyonnal rendelkező 40 év körüli férfihez. Csakis fényképpel ellátott levelekre válaszolok. „Vidéki“ jeligére a kiadóba. 1693



Eső Nagyszebeni Cipőgyár Rt.

Comunitatea izr. orth. aut. din Cluj

Szám 757-1926.

Hirdetmény imaszék-bérllet ügyben.

Tudatjuk a közönséggel, hogy Szelichosz első napjától kezdve az imaszékek bérbeadása történik:

1. A Str. T. Vladimirescu (Mikes Kelemen-utca) ban levő v. S. sz Chevrá imaszékei a hitközségi irodában, Timár utca 1. sz. p. a hivatalos órák alatt. (A kántor teljes énekkarával **Boshasonóh** második napján a Sasz Chevrában végzi a Múszaf imát.)

2. Az Eötvös utcai iskolában berendezett imaházakban d. u. 3-6 óráig a helyszínen.

Ismételten figyelmeztetnek az imaszéktulajdonosok, kik saját imaszékeiket igénybe akarvenni, hogy jegyiket szelichosz másodk napjáig váltsák ki.

A nagytemplomban még rendelkezésre álló néhány ülés a Timár u. 1 sz. hitközségi irodában bérelhető ki.

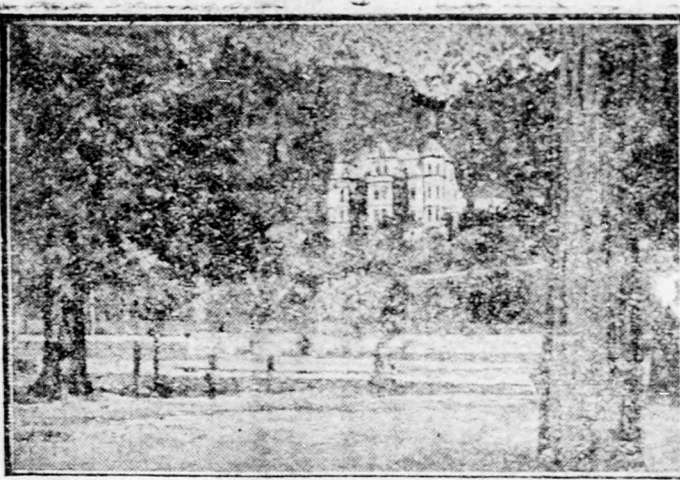
Cluj, 1926. szeptember 2-án.

A cultusbizottság.

Kiadó

üzlet- és irodahelyiségek november 1-re

a Calea Regele Ferdinand 120 és Str. Basarabia sarkán épülő üzletházban. — Értekezhetni Piața Unirii 20. Kereskedelmi Hitelintézet Rt.



SZINHAZ MŰVÉSZET

A színházi iroda közleményei.

Az eső Szombaton este lesz a premierje Paul Maugham érdekes, izgalmas cselekményű drámájának, az Eső-nek, már teljesen készen és a premierre megérett tartják az utolsó főpróbákat az igazgató vezetése mellett a drámai együttes legjobbjai. Az Eső második előadása hétfőn este, harmadik előadása kedden este lesz.

Elzevir. Hevesi Sándornak Budapesten a Kamaraszínházban bemutatott finom szövésű és hangulatos történetére készül a színház, melynek bemutatója a jövő héten lesz.

Heti műsor

Szombat d. u. fél 5-kor: Kis gróf (Neményi fellépése, Tompa Béla vendégjátéka. Leszállított helyárak. Sorozat 27.)

Szombat este 8 kor: **Az eső** (Amerikai drámai újdonság Poor Lili fellépésével. Székelyhády Adrienne bemutatkozásával. Premierbérlet 2 sz. Sorozat 28.)

Vasárnap fél 3-kor: Aranyember (Szentgyörgyi, Poor Lili fellépésével, leszállított helyárakkal. Sorozat 29)

Vasárnap 6-kor: Csuda Mihály szerencséseje. (Operettújdonóság 4-adszer. Rendes helyárakkal. Sorozatszám 30)

Vasárnap 9-kor: Csókos asszony (Lengyel Irén, Neményi Lili, Ihász Aladár fellépésével, Tompa Béla vendégjátékával. Napibérlet 2 sz. B. Sorozatszám 31)

Hétfő: **Az eső** (Napi bérlet 3 sz. A. Sorozat 32.)

Kedd: **Az eső** (Napi bérlet 3 sz. B. Sorozat 33.)

Dr. Negrila-féle SZANATORIUM

sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti betegek részére.

Szabad helyek esetéa más betegeket is felvesz, kivéve a ragályos és elmebetegeket

Dr. Negrila Valer, sebész-főorvos

Brasov, Fellegvársor 7. a.
Telefon 740

Az élet nagy mestere: a gyakorlat megtanított mindenkit **A legszebb nyomtatványokat**

... hogy csak azok az ipari kereskedelmi vállalatok pesek a versenyben a helyüket megállani, amelyek szép és ó árut bocsátanak a piacra, hoznak forgalomba. A vevő már a kereskedő és gyáros nyomtatványairól meg tudja állapítani a gyártmányok jó vagy rossz minőségét, szép vagy izléstelen kivitelét. Mert amelyik kereskedő, gyáros kevés, vagy egyáltalán semmi gondot nem fordít nyomtatványaira, az az árujával és gyártmányai kivitelével is keveset vagy egyáltalán nem törődik. Jó üzletember, nemcsak olcsó, hanem elsősorban szép kivitelű nyomtatványokra törekszik, mert tudja, hogy az izlésesen és gondosan elkészített nyomtatvány mindennél a legjobb reklám

TELEFON
2-28
10-47

KADIMA NYOMDA
CLUJ, STRADA BARON L. POP 10